Kolumna Valentina Inzka, visokog predstavnika i specijalnog predstavnika Evropske unije u BiH: “Realan plan djelovanja”

Ako želite da se Bosna i Hercegovina promijeni nabolje, onda iskoristite svoje demokratsko pravo na dan izbora. Građani koji glasaju, a ne oni koji ostanu kod kuće, odlučit će ko će voditi zemlju u naredne četiri godine.

Da bismo donijeli odluku zasnovanu na dobroj informiranosti moramo imati i debatu koja će pružati relevantne informacije, a jedini način da imamo takvu debatu jeste da se kandidati osvrnu na bojazni glasača u konstruktivnoj atmosferi kampanje.

Od kada se nalazim na funkciji visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU obišao sam ovu zemlju uzduž i poprijeko kako bih se susreo ne samo sa političkim predstavnicima nego i građanima. U diskusijama vođenim u lokalnim zajednicama, a koje su bile usmjerene na stvari koje su istinski važne ljudima, prioriteti građana Bosne i Hercegovine su mi veoma brzo postali potpuno jasni. Ne vidim zašto bi ova pitanja ikoga iznenađivala – svakako ne bi trebala da iznenađuju stranačke lidere – ali ja ću ih ovdje navesti, jer do sada prioriteti građana nisu bili u centru izborne debate.

Građanima je stalo do desetina hiljada radnih mjesta izgubljenih u protekloj godini. Oni žele da organi vlasti poduzmu sve potrebne korake – i da te korake poduzmu brzo – da se osiguraju investicije i nova radna mjesta. Ova radna mjesta trenutno odlaze u susjedne zemlje jer Bosna i Hercegovina nije razvila svoje unutrašnje tržište i pripremila ga za ulazak na jedinstveno tržište Evropske unije.

Građanima je stalo do rješavanja političke i administrativne korupcije i žele da organi vlasti učine ono što su obećali – što znači implementacija antikorupcionih reformi koje su dio integracionog procesa u EU.

Građanima je stalo do socijalnih usluga koje su suviše često na katastrofalno lošem nivou, te do prekomjernog trošenja na administraciju: oni žele efikasne, transparentne javne usluge. To ne znači formiranje novih nivoa vlasti ili dalju razgradnju sistema koji je već izdijeljen: to znači da javne usluge moraju postati orijentisane ka pružanju usluga i postizanju rezultata, te da službenici u ovom sektoru moraju biti imenovani na osnovu kompetentnosti, a ne dobrih veza.

Građanima je stalo do rješavanja problema kriminala koji je u porastu, i oni žele moderan i djelotvoran policijski odgovor na ovaj problem.

Dozvolite da ponovim – niti jedno od ovih prioritetnih pitanja za građane Bosne i Hercegovine ne treba iznenaditi nijednog od kandidata koji se natječu u izborima.

Rješavanje ovih pitanja podrazumijeva pronalaženje konstruktivnih rješenja za izazove sa kojima se građani suočavaju. Građani stoga trebaju pažljivo pratiti kako političke stranke opdgovaraju na slijedeća pitanja.

Kako će stranke privući investicije za stvaranje novih radnih mjesta?

Kako će stranke učiniti birokratiju jeftinijom i efikasnijom,

i kako će strukturalno smanjivati korupciju?

Kako će stranke organizirati uspješan odgovor na rastući kriminal?

Bh. glasači žele odgovore na ova pitanja!

Glasači nisu zadovoljni prozivanjima i uvredama. Oni žele plan djelovanja.

Oni će podržati stranke koje kažu slijedeće: Ovo su naša rješenja – za nezaposlenost, lošu atmosferu za investicije, za siromaštvo te pošast kriminala i korupcije.

Oni će podržati stranke koje kažu: Evo kako ćemo konkretno i realno realizirati ova rješenja.

Neosporiva je činjenica da su jedine stranke koje mogu ostvariti rješenja nakon izbora one stranke koje mogu efikasno i pragmatično sarađivati sa drugim strankama.

Kandidati moraju izgraditi pozitivno okruženje za napredak u Bosni i Hercegovini kroz ozbiljnu i konstruktivnu debatu.

Izborna kampanja može biti fokusirana na na iste stare pritužbe, ili može biti fokusirana na rješenja.

Samo iznošenje pritužbi neće učiniti da one nestanu. Iznošenje rješenja će učiniti da pritužbe nestanu – a jedina rješenja koja funkcionišu u ovoj zemlji su rješenja koja mogu dobiti široku podršku.

Građani trebaju napraviti razliku između kandidata i stranačkih lidera koji se fokusiraju na pritužbe, i onih koji se fokusiraju na realistična rješenja.

Izbori 3. oktobra će odlučiti između ove dvije opcije – a građani će morati živjeti sa posljedicama tog izbora naredne četiri godine.

Valentin Inzko je visoki predstavnik i specijalni predstavnik

EU u Bosni i Hercegovini.